

Warszawa, 27 lutego 2026 r.

Sieć Obywatelska Watchdog Polska
ul. Szpitalna 5/5, 00-031
Warszawa

Sz. P. Andrzej Domański
Minister Finansów i Gospodarki

Szanowny Panie,

Działając w imieniu Stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska, w odpowiedzi na zaproszenie do zgłaszania uwag w ramach konsultacji publicznych, przekazujemy stanowisko do projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie Centralnego Rejestru Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych, wpisanego do Wykazu prac legislacyjnych Ministra Finansów i Gospodarki pod nr 8/2026.

Projekt rozporządzenia ma kluczowe znaczenie dla praktycznego działania CRU w szczególności dla kompletności, jednolitości i przejrzystości informacji, łatwości wyszukiwania i wglądu do danych, a także dla możliwości ich ponownego wykorzystywania. Poniższe uwagi mają charakter doprecyzowujący i funkcjonalny: dotyczą rozwiązań, które w naszej ocenie istotnie zwiększą użyteczność rejestru, umożliwią skuteczny audyt i kontrolę społeczną oraz ograniczą ryzyko błędów interpretacyjnych i utraty informacji o zmianach w rekordach.

Jednocześnie wskazujemy, że projektowane rozwiązania powinny być rozwijane w duchu strategii cyfryzacji państwa poprzez stosowanie otwartych i interoperacyjnych standardów, zapewnienie możliwości automatycznego przetwarzania i ponownego wykorzystania danych oraz projektowanie usług publicznych w sposób „cyfrowy z założenia” (digital-by-default). CRU JSFP jako centralny rejestr danych o wydatkowaniu środków publicznych powinien stanowić narzędzie nie tylko do przeglądania informacji, lecz także do ich bezpiecznej integracji, analizy i kontroli (w tym przez instytucje audytowe, media oraz obywateli), co wymaga jednoznacznych identyfikatorów, historii zmian oraz rozwiązań technicznych wspierających ponowne wykorzystanie danych.

Poniżej przedstawiamy szczegółowe propozycje zmian wraz z uzasadnieniem. Proponujemy:

1. Dopisać obowiązek nadawania i publicznego prezentowania „ID rekordu CRU” oraz „ID wersji”

Uzasadnienie: w Czechach i na Słowacji stabilny URL/ID jest fundamentem linkowania, korekt, audytu i integracji - np. korekty wymagają podania ID; wyszukiwanie obejmuje ID

wersji - przykładowy link do pojedynczego rekordu umowy: <https://www.crz.gov.sk/zmluva/12008205/?csrt=7387886938894999824&undefined=undefined>. Brak jawnego, stabilnego identyfikatora w polskim projekcie utrudni integrację i precyzyjne cytowanie rekordów w obiegu prawnym i kontrolnym (np. NIK, audyt, media). Ta zmiana mieści się w logice „sposobu wyszukiwania i wglądu” oraz „przejrzystości” i może być wprowadzona jako dodatkowe pole niebędące danymi osobowymi. Z rozporządzenia nie wynika, że taka funkcjonalność będzie dostępna.

2. Doprecyzować status i datę zakończenia umowy: odejść od automatycznego „oznaczania” dnia zmiany statusu jako dnia zakończenia

Uzasadnienie: obecna formuła „automatycznie oznaczany” może prowadzić do błędów merytorycznych (zmiana statusu w systemie nie musi pokrywać się z dniem zakończenia obowiązywania umowy w sensie prawnym). W praktyce rejestry zagraniczne oddzielają fakt publikacji/edycji od treści dat obowiązywania i opierają się o pola datowe wskazywane przez publikującego. Rekomendacja: wymagać (1) pola „data zakończenia obowiązywania” i (2) osobno „data aktualizacji rekordu”, oraz pozwolić na korektę z podaniem przyczyny.

3. Dodać:

§ 13. 3

System umożliwia wygenerowanie i pobranie zestawienia informacji o umowach odpowiadających zastosowanym kryteriom wyszukiwania, obejmującego wszystkie wyświetlone wyniki, w postaci pliku zawierającego dane w formacie otwartym i maszynowo czytelnym.

§ 13. 4

System zapewnia publiczny dostęp do informacji o umowie oraz mechanizmu wyszukiwania umów za pomocą interfejsu programistycznego aplikacji (API).

Uzasadnienie: w ustawie z 4 grudnia 2025 roku w art. 34b ust. 7 stwierdzono, że *udostępnienie informacji o umowach w Centralnym Rejestrze Umów JSFP uważa się za udostępnianie informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania nieodpłatnie i na warunkach określonych przez Ministra Finansów [...]*. W obecnym kształcie projekt rozporządzenia nie daje narzędzia technicznego odpowiadającego na ten cel.

4. Uregulować mechanizm „historii zmian”

§ 3 p. 1 - Proponujemy zmianę uwzględniającą obowiązek podawania daty rozpoczęcia obowiązywania umowy. Np.:

1) pkt 3 ustawy, obejmują **podanie daty rozpoczęcia wykonywania umowy oraz wskazanie, że umowa została zawarta na czas:**

a) nieoznaczony albo

b) oznaczony przez podanie liczby dni, miesięcy lub lat obowiązywania umowy;

Uzasadnienie: może zdarzyć się, że umowa zostanie zawarta z bardzo dużym wyprzedzeniem. Sama data zawarcia umowy w powiązaniu tylko z okresem obowiązywania

(bez umiejscowienia w czasie faktycznej realizacji umowy) nie daje rzetelnej informacji o przebiegu realizacji umowy.

§ 3 p. 3 - dodanie w osobnym polu kodu (kodów) ze wspólnego słownika zamówień (CPV).
Uzasadnienie: to będzie informacja jednoznacznie klasyfikująca umowę, ułatwiająca wyszukiwanie i porównywanie warunków umów dotyczących tego samego przedmiotu umowy.

5. W § 3 p. 8 dodać doprecyzowanie o każdej kolejnej zmianie:

*8) pkt 10 ustawy, obejmują **dodanie wskazania każdej kolejnej przyczyny dokonania aktualizacji w szczególności powołanie się na zmianę umowy, wypowiedzenie umowy, cesję praw lub korektę błędu wraz ze zwięzłym opisem tej aktualizacji oraz wskazaniem daty, od której zaistniała ta przyczyna.***

Uzasadnienie: to powinna być informacja narastająca, przechowująca wszystkie zmiany dokonane na umowie. Należy zabezpieczyć się na okoliczność ryzyka nadpisania poprzednich zmian tylko ostatnią zmianą. Jest to o tyle ważne, że nie przewidziano wprost informacji o aneksach do umowy.

6. Dodać pole: "końcowa wysokość środków faktycznie wydatkowanych", które wymagałyby aktualizacji przy:
a) zamykaniu umowy
b) wznowianiu
c) dodawaniu/uwzględnianiu opcji

Uzasadnienie: W § 2 ust. 2 rozporządzenia jest mowa o "zamierzonej wysokości środków" na realizację umowy. W § 2 ust. 3 jest rozłączość między wysokością środków faktycznie wydatkowanych a określeniem wartości umowy (albo zamierzonej wysokości środków). W § 3 pkt 8 nie ujęto wymogu opisanie sytuacji, gdy następuje rozbieżność między wartością umowy (albo zamierzonymi do wydatkowania środkami), a wysokością środków faktycznie wydatkowanych. Aby zapobiec utracie tej bardzo ważnej informacji (czasami różnice mogą być znaczące) powinna ona być zachowana w oddzielnym polu jako faktyczna końcowa wartość umowy.

7. Dodać punkt o historii zmian - np. jako punkt 3 w § 5:

3. Operacje wykonywane przez konta osób fizycznych podlegają rejestrowaniu i udostępnianiu jako historia zmian dla wskazanej umowy. Rejestrowane są w sposób automatyczny przez system:

- a) data i godzina (z dokładnością co do sekundy) zapisania zmian w systemie*
- b) identyfikator konta, z którego dokonywano zmian*
- c) imię i nazwisko użytkownika konta - tylko dla konta aktywnego w systemie*
- d) nazwa poziomu uprawnień konta (administrator / wprowadzający / publikujący)*
- e) nazwy pól, w których informacja została zmieniona, albo rodzaj operacji na umowie (np. publikacja umowy, wycofanie z publikacji)*

Uzasadnienie: określone w § 3 punkt 8) opisy zmian/aktualizacji mogą nie obejmować wszystkich dokonanych zmian na umowie. Może zdarzyć się, że użytkownik dokona kilku zmian jednocześnie, a tylko jedną z nich wskaże w opisie zmian. W takiej sytuacji nastąpiłaby utrata informacji o wszystkich faktycznie dokonanych zmianach.